

Jaarverslag

2012

*Vastgesteld door de Algemene Leden Vergadering
op woensdag 24 april 2013*

Colofon

Landelijke Vereniging Mentorschap Netwerk Nederland

Maliebaan 71 G

3581 CG Utrecht

Postbus 13180

3507 LD Utrecht

Tel. 030 – 2307190

E-mail info@mentorschap.nl

Website www.mentorschap.nl

Kvk nr. 51690357 (Landelijke Vereniging; statutair gevestigd te Utrecht)
24408892 (Stichting; statutair gevestigd te Rotterdam)

Voorwoord

Eind 2010 werd besloten tot oprichting per 1 januari 2011 van de Landelijke Vereniging Mentorschap Netwerk Nederland (MNN), om het werk van de eerder opgerichte stichting MNN voort te zetten.

Het doel was een structuur te creëren waarbij duidelijk zichtbaar wordt dat de Regionale Stichtingen Mentorschap staan voor kwaliteit. Afsproken werd voortzetting te geven aan het delen van kennis en kunde, kwaliteitsnormen te verbinden aan lidmaatschap van de vereniging en deze normen te (laten) toetsen.

Hier werd volgens plan aan gewerkt.

In 2012 is bereikt dat, op twee na, de regionale stichtingen onafhankelijk zijn getoetst op hun kwaliteit en goedgekeurd.

Het aantal cliënten dat dankzij de inzet van onze regionale stichtingen een goede mentor heeft is gegroeid van 723 tot 961 iets waar we als vereniging trots op zijn.

Het overlijden van Jan Hagnaars, kort na zijn verkiezing tot voorzitter, was ingrijpend en betekent een verlies voor de vereniging. Jan's ambitie om werk te maken van voorlichting en pr voor het mentorschap, leeft breed voort binnen MNN.

In 2012 is hier hard aan gewerkt en we gaan hiermee verder.

Vanaf deze plaats willen we de regionale stichtingen en diverse andere organisaties hartelijk danken voor de goede samenwerking die onze inzet en resultaten heeft mogelijk gemaakt. Met name willen we daarbij de ministeries van Veiligheid en Justitie en VWS noemen. Zij droegen bij aan een overbruggingsbedrag zodat MNN, hangende uitkomsten van overleg over structurele bekostiging, haar basistaken in 2012 kon uitvoeren.

Wanneer u meer wilt weten over ons werk, of wilt samenwerken, wellicht mentor wilt worden en/of ons anderszins wilt steunen dan staan we daar graag voor open!

Henk Brandt, wnd. voorzitter

Nico Heinsbroek, directeur.

Inhoudsopgave

1. Inleiding	pag. 5
2. Activiteiten en resultaten in 2012	pag .
2.1. Kennis delen en bevorderen en borgen van kwaliteit	pag ..
2.2. Landelijke voorlichting en pr	pag
2.3. Faciliteren organisatie en financiën Regionale Stichtingen Mentorschap, landelijke dekking	pag
2.4. Landelijke vertegenwoordiging en belangenbehartiging	pag.
3. Organisatie in 2012	pag.
4. Speerpunten 2013 en verder	pag.
Bijlagen	
1. Statutair doel en middelen Landelijke Vereniging MNN	pag
2. Samenstelling bestuur en bureau, ondersteuningsgroep, Commissie van Toezicht op Kwaliteit en Landelijke Klachtencommissie	pag
3. Regionale Stichtingen Mentorschap en contactpersonen	pag

1. Inleiding

Wat is mentorschap en wat is en doet Mentorschap Netwerk Nederland (MNN)?

Mentorschap is een beschermingsmaatregel voor volwassenen die niet zelf hun belangen op immaterieel gebied kunnen waarnemen en die ook geen direct naaste familie hebben die dat kan doen.

Zelfbeschikkingsrecht is een belangrijk uitgangspunt in de zorg. Cliënten dienen geïnformeerd te worden over zorg- en behandelplannen en deze plannen behoeven hun instemming. Sommige mensen zijn evenwel door hun geestelijke of lichamelijke toestand, tijdelijk of duurzaam, niet in staat zijn -of worden bemoeilijkt- hun belangen behoorlijk waar te nemen. Dan kunnen zij door naaste familie worden vertegenwoordigd. Als dit ook niet kan, kan de kantonrechter een mentor toewijzen om hem of haar met raad bij te staan en op de nodige momenten te vertegenwoordigen, teneinde over zijn belangen te waken. Het gaat om de belangen van immateriële aard.

In veel gevallen kan iemand uit de kring van familie of bekenden van de cliënt dit mentorschap op zich nemen.

Soms is er echter geen familie of bekende aanwezig; dan moet iemand anders worden gezocht -bij voorkeur een vrijwilliger- om als mentor te kunnen worden benoemd. Daarvoor zijn er Regionale Stichtingen Mentorschap (RSM) die vrijwilligers werven, scholen, bemiddelen en begeleiden, om mentor te worden voor wie niet voor zichzelf kan opkomen en geen familie heeft dat dit kan doen.

Mentorschap Netwerk Nederland (MNN) is de landelijke vereniging van deze regionale stichtingen.

MNN stimuleert en ondersteunt de regionale stichtingen. MNN werd opgericht als stichting op 26 januari 2007. Het doel was bevorderen dat in de periode 2007-2010 overall in Nederland initiatieven ontwikkeld zouden worden voor het opzetten van pools van vrijwilligers die geschikt en bereid zijn om desgevraagd mentor te worden.

Eind 2010 was een bijna volledig landelijk dekkend netwerk van regionale stichtingen gerealiseerd. Er is toen besloten tot oprichting van de Landelijke Vereniging, om de nodige gewenste functies van de stichting voort te zetten.

De statutaire doelen en middelen zijn opgenomen in bijlage 1.

De missie van de landelijke vereniging MNN luidt:

"Elke burger in Nederland wordt, wanneer zij/hij de regie over haar/zijn leven verliest, op het gebied van verzorging, verpleging, behandeling en begeleiding in voldoende mate vertegenwoordigd, zodat de mogelijkheid om te (blijven) leven in de stijl waarin zij/hij dit gewend is en wenst, zo optimaal als mogelijk wordt gewaarborgd".

De functies van de landelijke vereniging zijn:

- * kennis delen en bevorderen en borgen van kwaliteit;
- * voorlichting en pr;
- * faciliteren organisatie en financiën Regionale Stichtingen Mentorschap, met oog op landelijke dekking;
- * landelijke vertegenwoordiging en belangenbehartiging.

Opbouw van het voorliggende verslag

In het volgende hoofdstuk wordt verslag gedaan van de gerealiseerde activiteiten in 2012. Per functie van de Landelijke Vereniging, wordt kort beschreven welke (project)activiteiten werden ontplooid en met welk resultaat. Daarbij wordt steeds eerst kort aangegeven wat de planning was.

Hoofdstuk 3 gaat in op de samenstelling en werkzaamheden van het bestuur en de verdere bestuurlijke- en bureauorganisatie.

In hoofdstuk 4 richt de blik zich kort op de actuele speerpunten 2013.

Beschikbare middelen en financieel verslag

De landelijke Vereniging werkt met middelen die zij weet te werven in de vorm van subsidies en donaties van de Ministeries van VWS en Veiligheid en Justitie en particuliere fondsen. Daarnaast is er een kleine contributiebijdrage vanuit de regionale stichtingen. Zij, werken op hun beurt met cliëntbijdragen en soms bijdragen van VWS (afbouw startsubsidies), lokale en regionale overheden, zorgaanbieders en fondsen.

Voor wat betreft de financiën in 2012 wordt verwezen naar de jaarrekening van de Landelijke Vereniging MNN en van de stichting MNN, waar een deel van het werk nog onder viel. Er is ook een geconsolideerde jaarrekening opgesteld.

2. Activiteiten en resultaten in 2012

2.1. Kennis delen en bevorderen en borgen van kwaliteit

“Goed mentorschap” verder geborgd

MNN en de regionale stichtingen willen laten zien dat ze staan voor kwaliteit. In voorgaande jaren werd het document “Goed mentorschap” ontwikkeld met doelen, uitgangspunten, procesbeschrijvingen en een gedragscode. Hiermee is belegd wat goed mentorschap inhoudt en hoe kan worden geselecteerd, geschoold, gekoppeld en begeleid om voor goede uitvoering te zorgen. Daarbij werd aan een borgingssystematiek gewerkt. In 2011 werden toetsingsnormen bepaald en een werkwijze voor toetsing ontwikkeld en beproefd. Ook werd een landelijke klachtenregeling uitgewerkt. Beoogd werd voor 2012 de werkwijze van toetsing en toezicht nader vast te stellen en de toetsing aan alle RSM aan te bieden. Daarbij werd gepland om de gewenste voortzetting te geven aan het coördinatorenoverleg, aan onderhoud van het model documentenboek (m.m.v. werkgroep kwaliteit) en aan de nodige ondersteuning van de landelijke klachtencommissie die eind 2010 werd gevormd.

Kwaliteitsborging

Na evaluatie van de proeftoetsingen werd, in overleg met de Commissie van Toezicht op Kwaliteit en het Keurmerkinstituut in april het toetsingskader “Geef 8 op kwaliteit” in de ALV vastgesteld en konden alle Regionale Stichtingen audit aanvragen. Daarbij wordt geanticipeerd op de Wet Wijziging Curatele, Beschermingsbewind en Mentorschap welke eind 2011 bij de Tweede Kamer werd ingediend, en op de in dit kader te verwachten kwaliteitseisen. Op twee na vond bij elke stichting een audit plaats. Alle geaudite stichtingen ontvingen, soms na enkele nadere toelichting en verbeteringen, de verklaring van goedkeuring van de Commissie van Toezicht op Kwaliteit. MNN gaf hieraan bekendheid middels de site en nieuwsbrief en informeerde de expertgroep Curatele, Beschermingsbewind en Mentorschap (CBM) van het Landelijk Overleg Voorzitters Civiele en Kantonsectoren LOVCK, die hierom had gevraagd.

Coördinatorenoverleg en model documentenboek

Het coördinatorenoverleg is een belangrijk overleg waarin de coördinatoren van alle stichtingen kennis, kunde en ervaringen uitwisselen. Er vonden vier bijeenkomsten plaats. Naast aandacht voor kwaliteit, registratie en pr was er behoefte aan uitwisseling van ervaringen met de nieuwe bekostigingswijze, en welke uitleg dit vereist naar aanvragers en mentoren.

Aansluitend op het coördinatorenoverleg op 25 juni 's ochtends was er 's middags een themaprogramma over mogelijkheden voor inzet van vrijwilligers bij de coördinatie en begeleiding van mentoren in deelregio's: de zgn. regioversterkers.

Dit vond plaats met medewerking van Movisie. Daarbij werden eerste ervaringen benut met het project “Gezocht contact” (zie 2.3.)

De bijeenkomst van september had een themadeel waarin onder leiding van Kees Blankman werd ingegaan op de betekenis van de voorgestelde Wetswijziging voor de Regionale Stichtingen Mentorschap, met name op het punt van de nieuwe mogelijkheid dat de stichting als rechtspersoon tot mentor kan gaan worden benoemd.¹

---

¹ Verslag is separaat gemaakt en opvraagbaar

Ondersteuning landelijke klachtencommissie

Er werden in 2012 geen klachten aan de landelijke klachtencommissie voorgelegd. De commissie vroeg er wel aandacht voor dat alle stichtingen bekendheid aan de regeling geacht worden te geven (dit maakt ook deel uit van de audit).

“Mentorschap op maat voor cliënten in de GGZ”

Het project “Mentorschap op Maat voor de GGZ” beoogde een flinke impuls te geven aan het introduceren en ontwikkelen van mentorschap voor cliënten die langdurig zorg krijgen binnen de GGZ. Het doel is kwaliteit van leven te verbeteren van mensen die langdurig GGZ-zorg krijgen, in het bijzonder cliënten in GGZ-verblijfsvoorzieningen. Het project startte in 2010 en liep t/m eind 2012. Uitvoering was mogelijk dankzij subsidie van Innovatiefonds Zorgverzekeraars. Het project kreeg inhoud via twee regionale pilots en landelijke bekendheid geven daaraan binnen en buiten de kring van MNN.

Eind 2011 werd de tussenstand opgemaakt en in een landelijk werkconferentie gepresenteerd. De bevindingen waren dat de betreffende cliënten de rol van mentor positief waarden. Tegelijk werd geconcludeerd dat het aanvragen van mentorschap en overleggen met mentoren voor instellingen nog erg nieuw lijkt en niet vanzelfsprekend, waardoor het mentorschap soms extra moeilijk is.

Het Innovatiefonds besloot, gelet op de gebleken moeite om geschikte kandidaten te vinden die competent en gemotiveerd zijn om het mentorschap (langdurig) uit te oefenen, om de projectuitvoering in 2013 niet meer te richten op groei maar op doorloop van begeleiding van reeds gekoppelde mentoren. Daarnaast bood het fonds, na overleg met MNN, ruimte aan NIVEL om een onderzoek te starten om n.a.v. de ervaringen met de pilots en meer algemeen, de mogelijkheden en beperkingen van vrijwillig mentorschap in de GGZ nader te bezien.

Een en ander betekende dat de coördinatoren in de twee pilotregio's -Noordwest Holland en Friesland- beperkt tijd besteedden aan begeleiding van mentoren en dat verder het nodige contact plaatshad met NIVEL voor de planvorming van het onderzoek.²

“Samen goed beslissen”

Dit is een project voor het ontwikkelen van een landelijk model scholingsprogramma voor vrijwilligers-mentoren en voor het verkennen van wensen en mogelijkheden om dit aanbod ook voor andere (familie)mentoren toegankelijk te maken.

Uitvoering vindt plaats vanaf eind 2011 t/m 2013.

In 2011 werd gewerkt aan de ontwikkeling van scholingsnormen en toetsingsinstrumenten, en ook het bepalen van de opzet van het model scholingsprogramma.³

Gepland was om in 2012 ervaring op te doen met de scholingsonderdelen voor vrijwilligers en voorts om een impuls te geven aan de mogelijkheden van scholing voor familiementoren.

Begin 2012 werd de laatste hand gelegd aan het landelijke ondersteuningsaanbod om met het model scholingsprogramma te werken:

Het programma kent de volgende onderdelen:

- introductie cursus van (minimaal) 2 dagdelen
- regelmatige themabijeenkomsten (minimaal twee per jaar)

---

² Er is een apart projectverslag in de maak, welke kan worden opgevraagd bij het bureau

³ Zie de projectvoortgangsrapportage van mei 2012.

- mogelijkheden voor regelmatige deelname aan intervisie-bijeenkomsten

Daarnaast kunnen mentoren individueel de coördinator consulteren. Naast de reader voor de introductie cursus werd een handreiking voor werkvormen gemaakt, voor de introductie cursus en voor de themabijeenkomsten. Deze werd met coördinatoren besproken en via www.mentorschap.net voor coördinatoren online beschikbaar gesteld. Door enkele coördinatoren werden systematisch ervaringen gerapporteerd met de checklist van gewenste competenties van mentoren, die eind 2011 gereed kwam. De uitgebreidheid van de checklist maakte dat een quick scan wed. gewenst. Gestart werd met de ontwikkeling daarvan.

info en voorlichting familiementoren

Voor wat betreft familiementoren werden regionaal en landelijk activiteiten ontplooid om zicht te krijgen op de behoefte aan informatie, scholing en begeleiding en om een aanbod hierop te ontwikkelen.

In Noord Limburg, Zuidoost Brabant en Zeeland werden regionale bijeenkomsten voor familiementoren georganiseerd.

Op 8 juni vond in Driebergen een landelijke bijeenkomst plaats voor familiementoren en bewindvoerders. Hieraan voorafgaand was geïnventariseerd welke steun door patiënten- en mantelzorgorganisaties wordt geboden. De dag werd georganiseerd samen met Branchevereniging Professionele Bewindvoerders en Inkomensbeheerders (BPBI) en SIEN, belangenorganisatie van mensen met beperkingen en hun naasten.

De bijeenkomsten bevestigden de behoefte aan info en voorlichting en steun en het bood zicht hoe zij wensen dat hierin wordt voorzien: landelijk via internet (website, elektronische nieuwsbrief, vraagbaak/helpdesk via internet) en regionaal via bijeenkomsten in de regio.

Aansluitend hierop heeft MNN een plan gemaakt voor een landelijke website "www.wiebeslist.nl", met info over mentorschap en bewindvoering.

Daarbij werd de vraag gesteld om werk te maken van een eenduidig regionaal ondersteuningsaanbod, tegen eenduidige vergoedingen.

Dit krijgt in 2013 aandacht.

Dag van de mentor

MNN beoogt jaarlijks een landelijke Dag van de Mentor te organiseren. Het doel is gelegenheid voor ontmoeting te bieden waardoor ervaringen en kennis gedeeld en ontwikkeld kan worden.

De Dag van de Mentor 2012 vond plaats op zaterdag 6 oktober in Conferentiecentrum Antropia in Driebergen.

De dag werd georganiseerd met een werkgroep van coördinatoren en een enkele mentor die als vrijwilliger meewerkte. Er werd een financiële bijdrage verkregen van Fonds Sluyterman van Loo. Thema was "Kijk op verandering". Het ging daarbij allereerst om kijk op veranderingen in de zorg en in de toenemende rol van gemeenten op gebied van ondersteuning. Ten tweede ging het om kijk op verandering in het leven van cliënt en de relatie van de mentor en cliënt.

Er waren 's ochtends plenaire inleidingen van o.a. Marthijn Laterveer van LOC, Zeggenschap in Zorg. Deze werd zeer gewaardeerd.

's Middags waren er workshops. M.n. de workshops die ingingen op de "dynamiek van de "driehoek: client/zorgverlener/mentor (vertegenwoordiger)" scoorde hoog. Zo ook de workshop werken aan sociale netwerken.

Al met al gaven de bijna 200 deelnemers net als vorige jaren terug, dat ze het een zeer geslaagde dag vonden. ⁴

---

⁴ Van deze dag is een apart evaluatieverslag

Planvorming “Met mentorschap in Veilige handen”

Vanuit het Keurmerkinstituut en de Commissie van Toezicht op Kwaliteit werden, aansluitend op de toetsingen, ook suggesties gedaan voor verdere kwaliteitsontwikkeling, o.a. voor het ontwikkelen en invoeren van een systematiek voor het aanpakken van signalen van misbruik van cliënten die bescherming behoeven. Een punt van belang in dit verband is, dat er ruimte werd gezocht en gevonden om in het kader van het actieprogramma “Ouderen in Veilige handen” van VWS een projectplan te ontwikkelen voor invoering van een stappenplan hoe te handelen bij signalen van misbruik en mishandeling.

Eind 2012 werd een subsidieaanvraag bij VWS ingediend. Deze is inmiddels gehonoreerd en dit project loopt nu (zie H3).

2.2. Landelijke voorlichting en pr

Website, presentaties in bladen en op beurzen

De website www.mentorschap.nl van MNN geeft informatie over mentorschap en het werk van de regionale stichtingen mentorschap. De site is vooral bedoeld voor wie mogelijk als vrijwilliger mentor wil worden.

Voorts heeft MNN een aantal folders ontwikkeld voor distributie.

Voor 2012 werd beoogd om e.e.a. actueel te houden en net als afgelopen jaren, met een stand het mentorschap te presenteren op enkele relevante vakbeurzen.

De website werd bijgehouden, er werd enkele keren over mentorschap gepubliceerd in landelijke bladen, o.a. Zorg en Zeggenschap (tijdschrift van LOC) en de Ziekenhuiskrant. Het aantal bezoekers van de site groeide van 1260 per maand in 2011 (unieke bezoekers) naar 1640 in 2012; dit is bijna 30% meer (ter vergelijking: in 2011 groeide het met 20%).

Het aantal formulieren dat via de website werd ingevuld voor de regionale stichtingen (met aanvragen voor een mentor en voor info over mentorschap, en met aanmeldingen van geïnteresseerden om mentor te worden) steeg eveneens. Per e-mail en telefonisch worden wekelijks gemiddeld 10 -12 vragen gesteld, waarbij soms direct wordt geantwoord en soms, indien gewenst, wordt verwezen naar de regionale stichtingen. Men kan via de website www.mentorschap.nl ook rechtstreeks contact zoeken met de regiocoördinatoren.

Er werd met een stand deelgenomen aan de Geriatriedagen in Den Bosch en het Verenso congres in Rotterdam. De reacties zijn positief. Het mentorschap blijkt keer op keer nog bij velen onbekend, maar veel bezoekers geven aan, als ze er mee kennismaken, dat de problematiek wel herkenbaar is en dat ze graag contactgegevens willen meenemen voor gebruik in de toekomst.

“Mentorschap: niet langer wachten”

Dankzij projectsubsidie van VWS konden meerdere activiteiten worden uitgevoerd om een impuls te geven aan het aanvragen van mentorschap en aan de werving van mentoren. Dit werd gewenst, omdat zorginstellingen onbekend blijken te zijn met de regionale stichtingen mentorschap. Het werven van mentoren is gewenst om als er aanvragen zijn –liefst snel- te kunnen bemiddelen.

In het coördinatorenoverleg werden ervaringen met pr en werving uitgewisseld en daarbij ook ervaringen met het werken met vrijwillige contactpersonen en ambassadeurs hierbij. Hier konden veel suggesties uit worden opgedaan (zie "gezocht contact", blz 10). Er werd een update gemaakt van de veelgevraagde brochure "10 vragen over mentorschap" en er werden herdrukken gemaakt van de brochures over vertegenwoordiging van mensen met verstandelijke beperkingen en mensen met psychische psychiatrische aandoeningen.

Voorts werd aandacht gegeven aan het ontwikkelen van een digitale nieuwsbrief voor instellingen en belangstellenden, met veel info over mentorschap en het werk van de regionale stichtingen. De nieuwsbrief kan door de coördinatoren van de stichtingen en hun vrijwilligers worden verspreid om bekendheid te geven en de werving van vrijwilligers te steunen. Daarnaast dient de nieuwsbrief om onze landelijke relaties over ons werk en omwikkelingen daarin te informeren.

Beoogd werd door met name herhaalde info naar zorginstellingen te bereiken dat eind 2012 de begrippen mentorschap en De Regionale Stichting Mentorschap bij de helft van de AWBZ-instellingen bekend zijn. Eind 2012 werd mmv ActiZ en VGN eindonderzoek verricht. De bekendheid met ons werk bleek binnen de sector VVT 44%; en binnen de sector GZ 52%. Parallel met de afronding van het onderzoek is een serie infobladen ontwikkeld, om de regionale stichtingen te helpen de vragen te beantwoorden die zij krijgen. Het onderzoek leverde daarbij veel aanknopingspunten op om aan verdere bekendheidsvergroting te werken.⁵

Tot slot werden eind 2012 twee personen aangezocht en bereid gevonden om als ambassadeur mee te denken en werken het begrip mentorschap, de betekenis van goede vertegenwoordiging voor wilsonbekwame cliënten in de zorg en de rol die de regionale stichtingen spelen, meer bekendheid te geven.

Dit zijn de heren Leo Feijen (KRO/RKK) en Arend Jan Heerma van Voss (ex VPRO).

Groei van het aantal mentoren en cliënten

Het aantal mentoren en cliënten in 2012 ontwikkelde zich als volgt:

	Eind 2011	Eind 2012
Aantal ingeschreven mentoren	960	1186
Aantal cliënten met mentor (benoemd en aanvraag bij rechtbank)	723 (650 benoemd en 73 bij rechtbank)	961 (903 benoemd en 58 bij rechtbank)
Aantal cliënten wachtend	409	388

Rekening houdend met 20-25 % uitschrijvingen, zijn er in 2012 ± 400 à 450 nieuwe mentoren bijgekomen.

Het aantal mentoren en cliënten en de groei wisselen per regio maar het totaal laat zien dat er hard gewerkt is en ook dat de werving van de regionale stichtingen veel gehoor vond.

Het aantal wachtenden maakt wel duidelijk dat een verdere groei van het aantal mentoren gewenst blijft.

---

⁵ Zie rapport "Vragen rond vertegenwoordiging en mentorschap binnen zorgorganisaties voor verzorging, verpleging en gehandicaptenzorg -bevindingen internetenquête december 2012

2.3. Faciliteren organisatie en financiën Regionale Stichtingen Mentorschap, landelijke dekking

Uitwisseling van good practises; ontwikkeling Landelijk referentiemodel exploitatieoverzicht

Het bieden van de nodige organisatorische en financiële randvoorwaarden voor het werk van de coördinatoren, is een taak van de besturen. Om dat goed te kunnen doen, vindt uitwisseling tussen besturen plaats. MNN organiseerde de gewenste uitwisseling met regiobestuursleden. En houdt het bestuursplatform "organisatie en financiering" op het netwerk bij. Dit is een uitwisselingsforum op www.mentorschap.net.

Eind februari en begin maart vonden twee bijeenkomsten plaats in resp. Den Bosch en Utecht om met de bestuursvertegenwoordigers de voortgang van de ontwikkeling van de exploitatie van elke Regionale Stichting en het gewenste verdere strategische beleid te bespreken.

Medio september was er een bijeenkomst om een aanzet exploitatieoverzicht te bespreken, bedoeld als referentiemodel voor iedere RSM om de exploitatieontwikkeling aan te spiegelen en om te kunnen presenteren aan mogelijke cofinanciers.

Aansluitend op de bijeenkomst werd het model nader ontwikkeld en in de ALV op 24 oktober vastgesteld.

Het is een dynamisch model met de bedoeling jaarlijks te bezien of en hoe updaten nodig is.

Eerste resultaten project "Gezocht contact"

Bij meerdere stichtingen speelt de wens om, voor het realiseren van een groter bereik en meer kosteneffectiviteit, de "span of control" van de coördinator te vergroten door te kijken of en hoe meer (deel)taken mede door vrijwilligers kunnen worden uitgevoerd. Eind 2011 werd met steun van een aantal fondsen hiervoor het project "Gezocht: contact" gestart. Met dit project worden met twee pilots in Midden Nederland en Zeeland ervaringen opgedaan en landelijk uitgewisseld met ervaringen elders.⁶

De pilot in Zeeland startte al eind 2011; de pilot Midden Nederland per 1 januari 2012. In beide pilots werd volgens plan en met succes gewerkt.

In de landelijke coördinatorenbijeenkomsten werd geregeld de voortgang besproken. In november/december werd de tussenbalans opgemaakt. Geconcludeerd kon worden dat de eerste ervaringen zijn dat het goed mogelijk is om vrijwilligers te vinden (reeds als mentor actief of nieuw) om in deelregio's coördinatietaken te helpen vervullen, met name op punt van doorlopende scholing en begeleiding van mentoren.

Op grond van deze ervaring werd in meerdere regio's gestart met deze nieuwe werkwijze.⁷

---

⁶ De fondsen zijn (o.a.) St R.C. Maagdenhuis (ism Stichting Brentano), Skanfonds, Fonds Sluyterman van Loo en Stichting RCOAK.

⁷ tussenrapportage december 2012 opvraagbaar

2.4. Landelijke vertegenwoordiging en belangenbehartiging

Contacten met stakeholders

Het verwerven van bekendheid en medewerkingbereidheid met het werk van de lidorganisaties vraagt om het nodige overleg met landelijke instanties zoals Ministeries van VWS en Veiligheid en Justitie met het Landelijk Overleg Kantonrechters (LOVCK), en (koepel) organisaties van cliënten en aanbieders, die voor MNN de landelijke stakeholders zijn.

Het is de taak van MNN hen goed over het werk van de RSM en (landelijk) vereiste voorwaarden te informeren. Daarbij was een belangrijk punt om te pleiten voor acceptabele vergoedingen met cofinanciering, zodanig dat de kosten van de stichtingen vergoed worden, maar deze vergoeding niet (geheel) hoeven te worden opgebracht door de betreffende cliënten.

Contact met Ministeries en Kamerleden over financiering en wetswijziging mentorschap

Er werd geregeld contact onderhouden met (ambtenaren van) het Ministerie van VWS. Dit gebeurde n.a.v. de motie Wiegman e.a., eind 2011, waarin de Kamer aan de Staatssecretaris van VWS vroeg om aandacht te besteden aan de rol van Mentorschap bij de aanpak van ouderen mishandeling en om met partijen in overleg te gaan ter realisatie van de nodige basale financiering van MNN en de Regionale Stichtingen Mentorschap.

Het droeg bij aan de mogelijkheid voor MNN om een project te gaan realiseren ihkv het programma Ouderen in Veilige handen.

De beoogde structurele cofinanciering kwam niet rond.

In maart werd vanuit VWS overleg met patiënten- en brancheorganisaties belegd. Hierin werd breed steun uitgesproken voor cofinanciering van het werk van MNN en RSM vanuit collectieve middelen. De verdere uitvoering liet mede door de kabinetswisseling lang op zich wachten.

Contacten met Kamerleden leverden op dat eind 2012 opnieuw een motie werd aangenomen, met de oproep om ten spoedigste in verdere oplossing te helpen voorzien. De nieuwe Staatssecretaris Van Rijn zegde toe de motie uit te willen voeren.

Met het Ministerie van Veiligheid en Justitie was met name contact over de ontwikkelingen rondom de wetswijziging curatele, beschermingsbewind en mentorschap. Daarbij werd input gegeven voor bijstellingen in het wetwijzigingsvoorstel en de AMvB met kwaliteitseisen.⁸

Voorts werd nader overlegd over het gewenste kennisplatform voor familiebewindvoerders en mentoren, waar MNN samen met BPBI met V en J over sprak. Het plan hiervoor werd uitgewerkt en ingediend.⁹

Contact LOVCK

In het voor- en najaar vond overleg plaats met de expertgroep Curatele, Beschermingsbewind en Mentorschap van LOVCK (landelijk overleg kantonrechters, dat aanbeveling formuleert voor uitvoering wet mentorschap).

Er werden afspraken gemaakt om te inventariseren wat de doorlooptijden zijn en te bezien of en hoe deze te verkorten. Ook werd afgesproken om nader te spreken over de

---

⁸ De wetswijziging werd 26 maart 2013 in de Tweede Kamer aangenomen. MNN is hierover verheugd. Zie bericht op www.mentorschap.nl

⁹ Dit werd begin 2013 gehonoreerd.

mogelijkheden om, na inwerking treden van de wetswijziging, de stichting als rechtspersoon samen met de persoon van de vrijwilliger als mentor te benoemen.

Contacten met patiënten- en brancheorganisaties, landelijke bijeenkomst 8 juni n.a.v. ZonMw wetsevaluatie wilsonbekwaamheid en vertegenwoordiging

Er werden meerdere contacten onderhouden, in het kader van bevorderen van bekendheid en ook in het kader van de gewenste cofinanciering.

OP vrijdagochtend 8 juni organiseerde MNN in Driebergen een landelijke bijeenkomst voor genodigden, om te spreken over de implementatie van de conclusies en aanbevelingen van de wetsevaluatie "wilsonbekwaamheid en vertegenwoordiging" van ZonMw. M.m.v. Sjef Gevers en Kees Blankman werd het programma bepaald.

De heer Heerma van Voss werd gevraagd de bijeenkomst te leiden.

Met de bijeenkomst werd met succes aandacht gevraagd van o.a. brancheorganisaties en IGZ op punt van steun en toezicht om vertegenwoordiging en mentorschap goed te regelen¹⁰

Rapportage caseloadgegevens

MNN beoogt twee maal per jaar een telling te houden van het aantal mentoren en cliënten bij elke stichting zodat inzicht ontstaat in de omvang van vrijwillig mentorschap. Daarbij wordt een softwareprogramma onderhouden met als doel de stichtingen te steunen bij het registreren en het landelijk rapporteren.

Zie voor de bevindingen van de caseloadtelling paragraaf 2.2.

N.a.v. signalen van gewenste vernieuwing van registratieprogramma vond een oriëntatie plaats op mogelijkheden van een webbased-programma, waarbij mentoren zelf inlogmogelijkheden krijgen om cliëntdossiers te kunnen bijhouden. Dit leidde tot overleg met o.a. Mentorschap Rotterdam. Mentorschap Rotterdam stond op het punt om zo'n webbased programma te realiseren en MNN zorgde voor een bijdrage waardoor andere stichtingen er ook mee kunnen gaan werken en automatisch (geanonimiseerd) landelijke rapportages verkregen kunnen gaan worden.

---

¹⁰ Verslag is opvraagbaar

3. Organisatie in 2012

3.1. Bestuur, ondersteuningsgroep en ALV

Bestuurlijke inrichting

De bestuursleden zijn bij meerderheid afkomstig uit de kring van besturen van de regionale stichtingen voor mentorschap. Enkele bestuursleden zijn benoemd op grond van hun bekendheid en betrokkenheid bij organisaties van cliënten in de zorg, voor wie mentorschap van belang kan zijn.

Formeel functioneerde naast de Landelijke Vereniging MNN nog de Stichting MNN.

Bij de oprichting werden de bestuursleden van de stichting benoemd als bestuurslid van de vereniging. De vereniging zet het beleid van de stichting voort. Er wordt gewerkt met één beleidskader, werkplan en begroting.

Het bestuur kent commissies van bestuursleden voor kwaliteit, voorlichting, pr en financiering. Er is ook een externe ondersteuningsgroep van deskundigen.

De samenstelling van bestuur en ondersteuningsgroep vindt u in bijlage 2.

Daarin is ook de samenstelling opgenomen van de Commissie van Toezicht op Kwaliteit en de Landelijke Klachtencommissie.

Bestuursvergaderingen

Het bestuur kwam acht keer in vergadering bijeen.

Tijdens deze vergaderingen werd sturing gegeven aan de activiteiten zoals in het voorgaande hoofdstuk beschreven. Voorts werd gezorgd voor de jaarstukken 2011 en verantwoording aan VWS als subsidiegever en voor de voorbereiding en vaststelling van het werkplan en de begroting 2013 en verschillende subsidieaanvragen daarbij.

Ook werden in de bestuursvergaderingen de Algemene Ledenvergaderingen voorbereid.

In maart vergaderde het bestuur met de ondersteuningsgroep, de Commissie van Toezicht op Kwaliteit en de Landelijke Klachtencommissie.

Het meest besproken punt in het bestuur was de gewenste en mogelijke strategie (en organisatie)ontwikkeling om na wetswijziging en na beëindiging van subsidiering door VWS, het netwerk regionaal en landelijk te kunnen laten voortbestaan.

ALV

Het hoogste beleidsbepalend orgaan van de Landelijke Vereniging is de Algemene Ledenvergadering (ALV). Er vonden twee algemene ledenvergaderingen plaats.

Belangrijke punten waren de kwaliteitstoetsing en de strategieontwikkeling (zie ook paragraaf 2.3.).

3.2. Bureau

Het bureau voerde de activiteiten zoals door het bestuur bepaald, uit. Daarbij werden de nodige contacten met de regiocoördinatoren onderhouden en ook contacten met derden. Het bureau leverde daarbij veel inzet voor de voorbereiding van de vergaderingen van het bestuur en ALV's.

De samenstelling van het bureau team staat in bijlage 2.

In verhouding tot alle geplande en gerealiseerde activiteiten is dit team klein. Maar voor verschillende projecten en activiteiten werd extra menskracht ingeleend.

Mw. Helma Martens werkte mee aan onderdelen van het project "Samen goed beslissen".

Dhr. Ton Schonwetter werkte mee aan de nieuwsbrief en andere berichtgeving.

De financiële administratie werd, evenals voorgaande jaren, tegen beperkte vergoeding verzorgd door dhr. S.K. Chen, Bureau Kennis Centrum Gezondheidszorg te Zevenhuizen.

4. Vooruitblik 2013

In de loop van 2013 zal naar verwachting de wetwijziging curatele, bewindvoering en mentorschap in de Eerste Kamer worden aangenomen waarna deze in werking zal treden. Dit betekent voor de Regionale Stichtingen Mentorschap, dat aandacht gegeven moet worden aan die (kwaliteits)aspecten, die voor de voortzetting van ons werk onder de nieuwe wettelijk regels worden vereist.

In 2013 moet voorts de overgang van de laatste afbouwfase van startsubsidiering van VWS tot de beoogde cofinanciering voor komende jaren zijn beslag krijgen: bijdragen van cliënten (op grond van beschikkingen van de rechtbank), mogelijke bijdragen van andere belanghebbenden, m.n. zorgaanbieders en bijdragen van VWS m.n. voor de cliëntondersteuningstaak die de Regionale stichtingen vanuit hun expertise in de regio's bieden. Daarbij zal de aandacht gericht zijn op groei van het aantal mentoren en het creëren van voorwaarden om afbreukrisico's te kunnen hanteren, zodat continuïteit redelijkerwijs verzekerd is.

Aandacht voor en inspelen op de veranderingen in de zorg en ondersteuning, vanuit de zorgsector en in de samenleving meer algemeen, is daarbij geboden.

Met een en ander willen we het maximaal haalbare doen, opdat daadwerkelijk elke burger in Nederland, wanneer zij/hij de regie over haar/zijn leven verliest, op het gebied van verzorging, verpleging, behandeling en begeleiding goed is vertegenwoordigd.

Bijlage 1 Statutair doel en middelen Landelijke Vereniging MNN ¹¹

Het statutair doel van de Landelijke Vereniging Mentorschap Netwerk Nederland luidt als volgt.

1. De vereniging heeft ten doel:
  - a. het ondersteunen van zelfstandige regionale rechtspersonen welke als doelstelling hebben de desbetreffende regio te voorzien van een pool van vrijwilligers die bereid zijn mentorschapstaken uit te oefenen, op grond van gerechtelijke benoeming van de desbetreffende rechtspersoon of aangesloten vrijwilliger;
  - b. het bevorderen van de kennisdeling verband houdende met het onder a. genoemde en het bevorderen en bewaken van de kwaliteit van de uitvoering van het mentorschap;
  - c. het bijdragen aan de toename van het aantal mentoren in Nederland, de ontwikkeling van competenties van mentoren en coördinatoren en het stimuleren van lokale initiatieven;en voorts al hetgeen met één of ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.
2. De vereniging tracht haar doel te bereiken door:
  - a. het faciliteren van haar leden bij hun taakuitoefening betreffende het voorzien in goed mentorschap, en bevorderen van voorwaarden hiervoor;
  - b. public relations en voorlichting geven met betrekking tot het mentorschap;
  - c. het ontwikkelen, presenteren en implementeren van effectieve en efficiënte instrumenten en methoden;
  - d. het fungeren als spreekbuis van de leden en als landelijk aanspreekpunt voor bijvoorbeeld het Landelijke Overleg van Kantonsectorvoorzitters (LOK), de Rijksoverheid en derden; en voorts door
  - e. het aanwenden van alle andere wettige middelen welke voor het bereiken van het gestelde doel nuttig of nodig worden geacht.
3. De vereniging beoogt niet het maken van winst.

---

¹¹ conform oprichtingsakte van 31 dec. 2010

Bijlage 2: Samenstelling bestuur en bureau, ondersteuningsgroep, Commissie van Toezicht op Kwaliteit en Landelijke Klachtencommissie

Bestuur

Naam	Achtergrond van waaruit toegetreden *)
Dhr. drs. C.J.G. Theeuwes, voorzitter (t/m april)	Stichting Mentorschap Breda
Mevr. drs. Y.C.M. van Gilse, penningmeester	LOC Zeggenschap in Zorg
Dhr. W. Beugelsdijk (t/m april)	Stichting Mentorschap Haag en Rijn
Dhr. mr. J.P.H. Brandt (secr.; vanaf eind augustus wvd voorzitter)	Stichting Mentorschap Midden Nederland
Dhr. drs. J. P. Hagenaars (vanaf eind april voorzitter, tot medio augustus)	Stichting Mentorschap Rotterdam
Dhr. F. Copier	Stichting Midden en Noordoost Brabant
Dhr R. Monen	Stichting Mentorschap NoordWest Holland
Mw. H. Vermolen (vanaf april)	LP GGZ
Dhr B. Klijsma (vanaf april)	Stichting Mentorschap Westelijk Brabant

*) Bestuursleden nemen deel aan het bestuur op persoonlijke titel.

In de ALV van april werd met welgemeende dank voor hun werk voor MNN afscheid genomen van dhr. Beugelsdijk. en de voorzitter dhr. Theeuwes, die vanaf het eerste moment van initiatief tot oprichting, MNN steunde.

Dhr. Beugelsdijk was bereid voortzetting te geven aan zijn rol als stuurgroeplid van het project "Mentorschap op maat voor cliënten in de GGZ"

Dhr. Theeuwes wilde MNN blijven steunen als lid van de ondersteuningsgroep.

In augustus werd met verslagenheid kennis genomen van het overlijden van Jan Hagenaars. Jan was in april als voorzitter gekozen.

Jan was een goed bestuurder, zijn overlijden was een groot verlies.

Bureau

Naam	Functie en functieomvang
Dhr. ir N.Q.M. Heinsbroek	Directeur (36 uur/week)
Mevr. A.P. van Geffen – van Oosterom	Secretaresse (18 uur/week)
Mw K. Azahaf (jan. t/m mei)	Stagiaire MBO (20 uur/week)
Mw D. Dijkstra (vanaf april)	medewerker secretariaat (8 uur/week) *
Mw S. Baas (vanaf november t/m maart 2013)	medewerker secretariaat (8 uur/week) *

*) dit betreft vrijwilligerswerk

Ondersteuningsgroep

Naam	Functieachtergrond
Dhr. J. Martens	mentor, voormalig beleidsadviseur Platform VG
Mevr. dr. D.P. Touwen	wetenschappelijk stafmedewerker ethiek Leids Universitair Medisch Centrum
Dhr. Mr K. Blankman	wetenschappelijk onderzoeker en universitair docent Faculteit Rechten VU en tevens plv. rechter
Dhr. H. Post	Senior beleidsmedewerker/manager Alzheimer Nederland
Dhr. drs. C.J.G. Theeuwes	Voormalig adviseur RvB Zorggroep Thebe, oud voorzitter MNN

Commissie van Toezicht op Kwaliteit

Naam	Achtergrond van waaruit toegetreden
Dhr. mr. I. Jansen, voorzitter	o.a. werkzaam geweest bij het Ministerie van Veiligheid en Justitie, gezondheidsrecht en familierecht
Mevr. mr. M. Schrik - van Bodegom	o.a. (universitair) docente recht (bestuursrecht en gezondheidsrecht) en voorlichtster voor de stichting Alzheimer Nederland
Dhr. Mr. P.W.H.M. Francissen	o.a. werkzaam geweest bij Ministerie van VWS op terrein van patiëntenrechten
Mevr. drs. M.I. Veltman	o.a. vennoot en adviseur Meulmeester & Veltman, adviesbureau in zorg en welzijn, o.a. WMO, AWBZ en kwaliteitszorg.

De Commissie functioneert onafhankelijk en benoemt zelf haar leden. De commissie wordt door MNN gefaciliteerd

Landelijke klachtencommissie

Naam	Achtergrond/kennis/ervaring
Mevr. mr. M.E.L. Fikkers, voorzitter	o.a. werkzaam als vice president Gerechtshof Leeuwarden, voordien o.a. als kantonrechter en voorzitter LOK-cie Bewind en Familie
Dhr. mr. J.M.C. de Kok, vice voorzitter	o.a. ervaring als advocaat, als lid van een regionale klachtencommissie en als bestuurslid van de stichting mentorschap Noordoost Brabant
Mevr. M.J.G.I. van Hellenberg Hubar-Obers	o.a. ervaring als trainster vrijwillige mentoren en mediator

Mevr. C. Van Nierop, secretaris	o.a. ervaring als coördinator Stichting Mentorschap Rotterdam e.o.
Dhr. A. van der Cingel	o.a. ervaring als bestuurslid Stichting Mentorschap Noord West Holland
Dhr. dr. T. Keuzenkamp	o.a. ervaring als bestuurslid Stichting Mentorschap Rotterdam e.o. (reserve)
Dhr. J.C. Visser	o.a. ervaring als rijksambtenaar met beleid in de gezondheidszorg en ervaring als mentor

De commissie functioneert onafhankelijk en wordt door MN gefaciliteerd.

Bijlage 3: Regionale Stichtingen Mentorschap en contactpersonen ¹²

Mentorschap Groningen

medio 2012 werd het lidmaatschap beëindigd

Mentorschap Friesland Mw.J. Krol Postbus 186, 8900 AD Leeuwarden 06-42709549

Mentorschap Zwolle e.o. Mw. E. Oonk *Voor contact zie (tijdelijk; tot eind 2012 mw. A. van den Elzen) www.mentorschap.nl;*

Mentorschap Veluwe Mw. H. Blankman Emmastraat 9, 6951 AV Dieren 06-13345015

Mentorschap Midden Gelderland Mw. A. van den Elzen (directeur) Postbus 30340, 6803 AH Arnhem 06-23499076

Regio's Arnhem, Nijmegen, Achterhoek en Twente

Mentorschap Midden Nederland

Regio's Utrecht, Flevoland en 't Gooi Mw. A. Slingerland Pallas Athenedreef 16, 3561 PE Utrecht 06-23375483

Mw. R. van Goethem Pallas Athenedreef 16, 3561 PE Utrecht 06-10160139

Mentorschap Noordwest-Holland Mw. I. van der Cingel (directeur) Koopvaarder 1, 1625 BZ Hoorn 06-83652747

Dhr. P. Komen, *(tot juni 2012 tevens dhr. A. Heerding)* James Wattstr.5, 1817 DC Alkmaar 06-83652753

Mentorschap Amsterdam Mw. J. Krijnen, *(vanaf juni 2012; daarvoor dhr. R. Du Bois)* Plantage Middelln.14-1 1018 DD Amsterdam 06-41506573

Mentorschap Haag en Rijn

Regio Haaglanden Mw. E. Vos Torenstraat 172 2513 BW Den Haag 06-15070234

Regio Zuid-Holland Noord, Leiden e.o. Mw. H. Kappert Perzikweg 1a, 2321 DG Leiden 06-15070233

¹² Situatie april 2013. Zover deze anders was in 2012 staat dat er tussen haakjes bij

Mentorschap Rotterdam e.o. Regio Rotterdam, noorden vd Maas + Nwe Waterweg Noord	Mw. I. Sulkers	Zevenkampse Ring 40 3068 PZ	Rotterdam	06-22961551
Regio Rotterdam, zuiden vd Maas + Regio Zuid-Hollandse Eilanden	Mw. J. Niemantsverdriet	Zevenkampse Ring 40 3068 PZ	Rotterdam	60-22961471
Mentorschap Zuid-Holland Zuid	Mw. T. Bax	IJsselmeer 30, 3332 EX	Zwijndrecht	06-51145907
Mentorschap Zeeland	Mw. I. Hekkelman	Van Hertumweg 17-19 4462 EV	Goes	06-12581561
Mentorschap Westelijk Brabant	mw. J. Herrema	Parottia, Markt 54c 4701 PH	Roosendaal	06-25195075
Mentorschap Breda e.o.	Mw. L. Durville <i>(vanaf medio december 2012; daarvoor mw. A. van Rijswijk)</i>	Kolenbranderstraat 29 4813 M Breda	Breda	076-5140710
Mentorschap Midden en Noordoost Brabant	mw. C.van Hamond <i>(vanaf okt. 2012 daarvoor Mw. N. Nieuwenhuis en Mw. A. Verdonck)</i>	Postbus 63, 5070 AB	Udenhout	06-23119378
Mentorschap Zuidoost Brabant	Mw. A. Verdonck	Postbus 44015, 5604 LA	Eindhoven	06-10945367
Mentorschap in Limburg <i>(per 2013 ontstaan uit fusie tussen Mentorschap Noord en Midden Limburg en Zuid Limburg)</i>	Dhr. L. van Wijk <i>(tot dec 2012 Mw. A. Limburg) voor Noord en Midden)</i>	Frankenlaan 7, 6419 BT	Heerlen	06-31664355